

Palo Fabuš: Věčné prázdniny
Text vybral: Luboš Svoboda

VĚČNÉ PRÁZDNINY

Co budeme dělat toho dne, kdy zmizí
 nutnost pracovat kvůli obživě?
Co si počneme den poté?
A co po zbytek života?
Budeme nehnutě ležet a čekat na smrt?
Nebo se budeme všichni přejídat?
Jak dlouho?
A co pak?
Zavládnou věčné prázdniny?

Co když historie začíná až ve chvíli,
 kdy už nám nejde o přežití?
Přestaneme svět používat a začneme
 jej konečně cílevědomě tvořit?
Zamilujeme se do myšlení?
Ztratí školy monopol na vzdělávání?
Vymyslíme si nové kratochvíle?
Budeme si místo nedělního sudoku

citovat v důkazu Fermatova teorému?
Nezmění se poznání pravdy v otázku stylu?
Vytlačí obdivovatelé nekonečna sběratele
motýlů z vtipů o svádění?
Začneme konečně objevovat sami sebe?
Čeká nás explozivní růst budoucna?
A bude vedle něj celá dosavadní historie působit
jen jako malicherné předvádění?
Co když to všechno bylo jenom první kolo
a my jej vyhráli?
Kdy nám to konečně dojde?

Co se opravdu stane, až se osvobodíme od mzdy?
Převrátíme pravidla ekonomiky naruby?
Přenecháme peníze otrokům?
Budeme v peněžence nosit už jen hrací kostky
a žolíky?
Opovrháme stavovskou odpovědností?
Zahodíme profesionalitu a staneme se bohémy
z povolání?
Odmoralizujeme pracovitost?

Začneme se za práci stydět?
Stane se z dřiny historická kuriozita?
Začneme místo kapitálu říkat předloha
a místo práce napodobování?
Budeme se předhánět, kdo udělá
skvostnější nesmysl?
Budeme si muset dávat oddych od zábavy?
A co měření času, kterým jsme regulovali práci?
Co se stane s týdnem?
Neponecháme jenom měsíce?
Zrušíme svátky?
Anebo budou každý den, a navíc každý rok jiné?
Co pak bude opravdu všední?
Co bude *den co den*?
Budeme si vymýšlet zdlouhavé, meditativní
činnosti, abychom nasbírali chuť
na ty prudké a spontánní?
Budeme vědět co dřív?
Nebude všeho příliš moc?
Vrátí se blazeovanost do módy?
Budeme vnímat byrokracii tak,

jako dnes vnímáme stříhání nehtů?
Stanou se fotky z dovolené spolehlivým
nástrojem trestního řízení?
Bude dovolená zakázána?
Zdřevnatější ideologie?
Předáme všechnu moc imaginaci?
Přestaneme moralizovat a začneme svádět?
Jak bude vypadat vkus a co bude kýčem?
Na čem bude záležet?
Na čem bude po tom všem vlastně záležet?!

A co bude s naším tělem, až se přestaneme dřít?
Budeme zdravější?
Budeme hledat nové formy námahy?
Bude nám ještě stačit sport?
Jak se promění operační prostor
našich končetin?
Budeme ohebnější, hbitější,
anebo budeme kynout?
Objeví tělesná kultura svojí syntax a sémantiku?
Budeme se učit vyjadřovat „cizím tělem“?

Budeme na svém těle pěstovat nové orgány,
abychom je pak jako památky chránili
před svými příštími a přes příštími Já?
Budeme koketovat s bizarními nemocemi
znudění svým kypícím zdravím?
Nebo si necháme do záhybů těla
vložit celé lány buněk exotické čivosti?
Budeme pak čichat smích a věřit radost?
Uslyšíme feromony, uvidíme teplo
a ohmatáme vůni?
Budeme se učit sexu od kachen?
Vzniknou nová etnika?

A co naše city?
Co se s nimi stane, až je nebudeme muset
znásilňovat kvůli obživě?
Objevíme autochtonní vášně?
Zmapujeme city v prostoru okamžiků?
Vrátíme se k čichu?
Budou pro nás nenávist a závist tím,
čím jsou dnes pro nás háčky a čárky?

Vyšlechtíme si v sobě klaviaturu citů?
Přispěchá někdo s mentální jógou?
Začneme věnovat pozornost bláznům?
Stane se duševní hygiena
předmětem politického boje?
Zůstane z Já pouhá klíčenka
na svazku zkušeností?

Co budeme dělat, když práce – nejstarší
civilizační osa našeho života – zmizí?
Oněmí někdo?
Najde někdo konečně řeč?
Prohodí si otázka místo s odpovědí?
Začneme se spíš, než na zlepšování,
zvyšování a ulehčování, soustředit
na převrácení, odklánění, rozšívání
a rozhraňování?
Stane se nepředloženost ideálem ostrovtipu?
Najdeme novou funkci slovu „kolega“?
Ztratíme potřebu vstupovat si vzájemně
do svědomí?

Poznáme sladká zákoutí trapnosti?
Přestaneme se konečně brát vážně?
Budeme stavět pomníky lehkomyšlnosti?
A budou z mramoru nebo z polystyrenu?
Budeme muset zavádět nová slova,
jako je citoholismus, nudofilie, věropatie
či byrosexualita?
Vynalezneme afektivní estetiku?
Objevíme vzrušení v rafinované nepřízni?
Budeme veřejný prostor dekorovat subtilními
generátory podezření?
Budeme své kratochvíle prokládat jemně
porcovaným utrpením?
Budeme disneyfikovat dějinný teror
a leporelizovat psychopatologii?

Budeme hrubí k robotům?
Budeme číst noviny tak, jako dnes čteme
složení deodorantů?
Budeme sledovat filmy zrychleně?
Budeme je sledovat zpomaleně?

Čeká digitalitu jako živel bytí osud dřeva
jako materiálu?
Začnou o vzniku nových vědeckých oborů
psát deníky místo měsíčníků a o vrcholné
politice spíš měsíčníky než deníky?
Bude mít umění status té nejšpičkovější
technologie?
Budeme jednou bydlet v ruinách rozumu jako
v keltském oppidu?
Rozhodneme se stavět rovnou ruiny?
Naučíme se řeč rostlin a necháme se jimi
přemluvit k příležitostnému poddanství?
Založíme nové kulty?
Budeme na léto rozbíjet pracovní tábory?
Přijdeme na chuť všerůzným terapiím?
Ztratí specializace svůj význam?
Budeme všichni polyhistory?
Budeme si konečně opravdu
vzájemně pomáhat?
Vyprofilují se někteří z nás jako kurátoři bytí?
Bude se někomu chtít vařit?

Budeme ještě mít hlad?
A co orgie soucitu?
Budeme krást ze zdvořilosti?
Jak rychle nám dojdou dráždidla?
Co když jediná možnost, jak něco říct, bude
„vytvářet chyby, které nikdo neopraví“?

Co budeme dělat, až bude veškerý čas
zákonitě volný?
Přijdeme konečně na to, jak rozumět zvířatům?
Vynalezneme způsob, jak oživit ta vymřelá či
vytvořit úplně nová?
Uděláme z ženy žánr a z dětí
nový živočišný druh?
Dorazí Ahasver do cíle?
Vystřelíme zlato do nebe?
Začneme konečně žít?

”Co když všichni, kteří touží po světě bez práce tomu ve skutečnosti nevěří natolik, aby si to důsledně představili? Není to důvod proč stále ještě pracujeme? Kolik otázek potřebujeme k tomu, abychom je začali číst jako odpovědi? Ukrývá filozofie odpovědi mezi otázky a poezie spíš otázky mezi odpovědi?”

Fabuš se v textu Věčné prázdniny zabývá tématem práce ve světě, v němž zaniká pojem obživa. Dává nám nahlédnout uzel konsekvencí nadvlády volného času. Co budeme, my lidé, dělat, až volný bude VEŠKERÝ čas? A není už na čase si to začít představovat?,” píše k výběru Luboš Svoboda.

PALO FABUŠ (*1983), teoretik a esejista, se narodil v Ilavě. Vystudoval informatiku a mediální studia. Ve svých textech a přednáškách se zabývá mediální filosofií, digitální ekologií a historickými proměnami myšlení a lidského údělu. Vyučuje v Centru audiovizuální studií, FAMU a na Prague College. Vyd. Lačnit Press vydalo v roce 2017 jeho *Přednášku o vznikavosti*.